

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
(Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü)

**TARIMSAL MEKANİZASYON
KURUL TOPLANTISI**

**14 KASIM 2018
ANKARA**

TARIMSAL MEKANİZASYON KURULU
TOPLANTI GÜNDEMİ

TOPLANTI TARİHİ : 14 KASIM 2018

TOPLANTI YERİ : Tarım ve Orman Bakanlığı Mehmet Akif Ersoy Konferans Salonu
Üniversiteler Mah. Eskişehir Yolu 9. Km ANKARA

GÜNDEM :

1. Kayıt (Saat: 09:00)
2. Açılış (Saat: 09:30)
3. Saygı duruşu ve İstiklâl Marşı
4. Protokol konuşmaları
5. Başkanlık Divanı'nın oluşturulması
6. Sekretarya Raporunun sunulması
7. İzleme Komitesi Raporunun sunulması
8. Sekretarya Raporu ve İzleme Komitesi Raporu üzerinde genel görüşme
9. Koruyucu toprak işleme ve doğrudan ekim konusunda Tekirdağ'da düzenlenen çalıştay sonuç raporunun değerlendirilmesi
10. Akıllı Tarım Platformu ve İcra Kurulu tarafından gerçekleştirilen çalışmaların ve önerilerin değerlendirilmesi
11. Tarımsal mekanizasyon araçları için uygulanan faiz indirimli kredi kullanım şartlarının iyileştirilmesiyle ilgili önerilerin değerlendirilmesi
12. Deney raporuna uygunluk açısından tarımsal mekanizasyon araçları için piyasa denetimlerinin artırılması konusunda düzenlenen toplantı sonuç raporunun değerlendirilmesi
13. Bakanlığa bağlı araştırma enstitülerinin proje çıktısı prototip araçlarının seri imalata dönüşümü ve enstitülerin Ar-Ge altyapılarının yanı sıra deney altyapılarının da geliştirilmesi önerisinin değerlendirilmesi
14. Bakanlık yapılanması içerisinde tarımsal mekanizasyonun yeri konusunun değerlendirilmesi
15. Tek akslı traktörlerin isimlendirilmesi ve deneylerinin işlevine uygun yapılması, bu araçlara takılan şanzımanlı römorklarla birlikte kullanılabilirlik şartlarının incelenmesi
16. Ortak makine kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla IPARD II Programı kapsamındaki destek uygulamalarının değerlendirilmesi
17. Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı gereğince tarımsal mekanizasyon alanında yapılması önerilen çalışmaların incelenmesi
18. Kısa, orta ve uzun vadeli tarımsal mekanizasyon politikalarına ilişkin önerilerin değerlendirilmesi
19. Tarımsal mekanizasyon sektöründe çalışan operatörler için ulusal meslek standartlarının gerekliliği konusunda düzenlenen toplantı sonuç raporunun değerlendirilmesi
20. Meyve yetiştiriciliğinde mekanizasyon ve uygulamaları konulu çalıştay düzenlenmesi önerisinin değerlendirilmesi
21. Tarımsal Mekanizasyon Araçlarının Kredili Satışına Esas Deney ve Denetimlerle İlgili Tebliğ uygulamaları hakkındaki önerilerin, deney ilkeleri çalışmalarının ve 2019 Yılı için öngörülen deney ücretlerinin değerlendirilmesi
22. İzleme Komitesi Üyelerinin seçilmesi
23. Dilek ve öneriler
24. Kapanış

GÜNDEM 6

SEKRETARYA RAPORU

Değerli Kurul Üyeleri;

Bilindiği gibi, Tarımsal Mekanizasyon Kurulu'nun son toplantısı 23 Kasım 2017 tarihinde Antalya'da düzenlenmiştir. Söz konusu toplantıda alınan kararlar doğrultusunda yapılan çalışmalar ile önümüzdeki dönemde gerçekleştirilmesi öngörülen çalışmalara ilişkin bilgiler aşağıda görüşlerinize sunulmuştur.

2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu gereğince tarım iş makinalarının tescil yetkisi Türkiye Ziraat Odaları Birliği'ne verilmiş olup, tarım iş makinalarının tescil ve periyodik muayene işlemlerinin zorunlu hale getirilmesinin yanı sıra, makinalı hasatta kalite ve ürün kayıplarının önlenmesine yönelik çalışmalar kapsamında, özellikle kendi yürür hasat makinalarına verim haritalama, monitör, kayıt ve takip sistemi takılması için gerekli çalışmalar yapılması amacıyla Türkiye Ziraat Odaları Birliği koordinatörlüğünde konu paydaşları ve uzmanların katılımıyla bir çalıştay düzenlenmesi yönündeki karar gerçekleştirilememiştir. Biçerdöver ve Pamuk Hasat Makinaları başta olmak üzere, bu konuda yetkili olan Türkiye Ziraat Odaları Birliği tarafından tarım iş makinalarının öncelikle tescil edilerek kayıt altına alınması, sezon öncesi periyodik muayene işlemlerinin yapılarak tarımsal faaliyetlerde kullanılabilirliğinin raporlandırılması elzemdir. Diğer taraftan, geneli müteahhitlik hizmeti sunarak çalışan kendi yürür hasat makinaları için izlenebilirlik ve modernizasyon şartlarının iyileştirilmesi, makina sahiplerinin bir çatı altında toplanarak her türlü planlama ve organizasyona ilişkin düzenlemede etkinliğin artırılması bütün paydaşlar açısından faydalı olacaktır.

Koruyucu toprak işleme ve doğrudan ekim konusunun sektör temsilcileri tarafından tartışıldığı 11. Koruyucu Toprak İşleme ve Doğrudan Ekim Çalıştayı (KOTİDE2018) Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nün koordinatörlüğünde düzenlenmiştir. Bakanlık, üniversiteler, yurt içi ve yurt dışı araştırma enstitüleri, kamu kurum ve kuruluşları, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör ve çiftçi temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen çalıştay kapsamında; bugüne kadar gerçekleştirilen araştırma sonuçlarının ışığında, çiftçi nezdinde eğitim, yayım ve uygulama çalışmalarının etkinliğinin artırılması, koruyucu toprak işlemeye yönelik makinalara Bakanlıkça verilen hibe desteği yerine, koruyucu toprak işleme uygulamalarına yönelik sürdürülebilir destek modellerinin hayata geçirilmesi konularında görüşler dile getirilmiş, Tekirdağ Karaevli'de düzenlenen DLG Tarım ve Teknoloji Günleri Açık Alan Fuarı'nda Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ile tarım makinaları imalatçalarına ait stantlar da ziyaret edilmiştir.

Hassas tarım konulu çalışmalar çerçevesinde 23 Mart 2018 tarihinde Konya Tarımsal Mekanizasyon ve Tarla Teknolojileri Fuarı kapsamında bir araya gelen Akıllı Tarım Platformu İcra Kurulu tarafından, web sayfası (<http://www.akillitarim.org/tr/>) içeriğinin geliştirilmesi, Platform içerisinde firmaların da yer alabileceği komitelerin oluşumuna olanak sağlayacak

düzenlemelerin Yönerge üzerinde yapılması ve saha uygulamalarının yaygınlaştırılması amacıyla devreye sokulması gereken muhtemel devlet destekleri konularında öneriler dile getirilmiştir. Diğer taraftan, İcra Kurulunun etkin ve daha fonksiyonel olacak şekilde yeniden yapılandırılması amacıyla konunun Kurul gündeminde tartışılmasının gerekliliği Sekreteramızla paylaşılmıştır.

Bakanlıkça uygulanan diğer desteklemelerde olduğu gibi, IPARD Programı kapsamında desteklenen tarımsal mekanizasyon araçları için de deney raporu şartı aranması amacıyla TARMAKBİR tarafından ilgili birim nezdinde resmi girişimde bulunulmuş, diğer taraftan, hâlihazırda, işletmenin kendi elektrik enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere sabit güneş enerji panellerinin desteklendiği, uygulama çıktılarının değerlendirilmesi sonucunda desteklenmesi gereken yeni öncelik ve ihtiyaçların olabileceği, bu nedenle, “yenilenebilir enerji kaynaklı araçların” tek tek detaylarıyla tanımlanmasının ardından bu araçlara neden ihtiyaç duyulduğunun sayısal değerlerle gerekçelendirilmesiyle birlikte, Programda bir “Modifikasyon” ya da “İzleme Komitesi Toplantısı Gündem Maddesi” olarak değerlendirilmesi talebi ile Tarım Reformu Genel Müdürlüğü AB Yapısal Uyum Yönetim Otoritesi Daire Başkanlığı’na iletilebileceği bilgisi alınmıştır.

Tarımsal mekanizasyon araçlarının deney raporuna uygunlukları açısından denetlenmesi kapsamında piyasa denetimlerinin etkinliğinin artırılması amacıyla Sekreterya tarafından, Ankara Üniversitesi, TAMTEST, TARMAKBİR, Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri temsilcilerinin katılımıyla düzenlenen toplantıda; deney yapan kurumların, altyapısı ölçüsünde ihtisaslaşması yoluna gidilmesi, deney sevk işlemlerinin bu çerçevede ve yoğunluk dikkate alınarak yapılması, periyodik denetimlerin yoğunluğu ve üniversitelerin personel görevlendirme konusundaki kısıtları dikkate alındığında, denetim ekibinin, öncelikle Bakanlığa bağlı deney kurumlarının personeli içerisinde oluşturulması, tarımsal mekanizasyon araçlarının izlenebilirliğini sağlamak amacıyla QR kod uygulamasına geçilmesi için çalışma başlatılması, denetim yapan kredi kuruluşları tarafından gerçekleştirilen denetim sonuçlarından olumsuz olanların Bakanlığa bildirilmesi, denetimlerde kullanılmak üzere genel ve ürün bazında inceleme formlarının Bakanlık koordinatörlüğünde TAMTEST, Üniversite ve Tarım Kredi Koop. işbirliğiyle revize edilerek denetimlerin imalat yeri veya bayide bulunan araçlar üzerinden gerçekleştirilmesi yönünde tavsiye kararları alınmıştır.

Bakanlık yapılanması içerisinde tarımsal mekanizasyonun yerinin belirlenmesi amacıyla sektörün bütün paydaşlarının katıldığı Tarımsal Mekanizasyon Kurulu’nda 2010 Yılından buyana alınan ancak uygulaması bir türlü gerçekleştirilemeyen bu konudaki kararların Bakanlık üst düzey yetkililerine tekrar sunulması amacıyla TARMAKBİR ve Kurul İzleme Komitesi tarafından ayrı ayrı olmak üzere Bakan, Bakan Yardımcısı, Müsteşar ve Genel Müdür düzeyinde çeşitli kez görüşmeler yapılmıştır. Bakanlığın yeniden yapılanması sonucunda Genel Müdürlüklerin görev tanımlarında herhangi bir değişiklik olmadığından bu konuda henüz somut bir gelişme sağlanamamış olmakla birlikte, çalışmaların sürdürülmekte olduğu görülmektedir.

Tarım makinaları için QR kod uygulamasının geliştirilmesi kapsamında, kodlama sistemine taban oluşturmak amacıyla “Tarım ve Orman Makinaları–Traktörler, Alet ve Makinalar-Sınıflandırma” (TS 3862) çalışması üzerinden güncelleme yapılması için konunun raportörlüğünü üstlenen TARMAKBİR tarafından üniversitelerimizin ilgili bölümlerine tekrar

görüş sorulmuş ancak yeterli geri bildirim alınmadığından bu konuda kayda değer bir gelişme sağlanamamıştır.

Yükseköğretim dışındaki tarımsal eğitim modellerinin Ülkemize uyarlanması kapsamında, Almanya’da faaliyet gösteren ve pek çok alanda, çeşitli kademelerde eğitim hizmeti sunan Alman Tarım Teknolojileri Eğitim Enstitüleri Birliği’nin (DEULA) model olarak incelenmesi amacıyla TARMAKBİR tarafından hem Bakan yardımcısı Şubat ayında, hem de dönemin Bakanı Nisan ve Mayıs aylarında ayrı ayrı bilgilendirilmiş ve üst düzey bir katılımı adı geçen enstitünün ziyaret edilmesi talep edilmiştir. Bakan ve Yardımcısı konuya çok sıcak bakmış ancak, erken seçim sonrası kadro değişiklikleri nedeniyle konuyla ilgili bir gelişme kaydedilememiştir.

Tarımsal mekanizasyon sektöründe çalışan operatörler için ulusal meslek standartlarının hazırlanması amacıyla daha önce Türkiye Ziraat Odaları Birliği koordinasyonunda gerçekleştirilen çalışmaların akıbeti hakkında bilgi edinilerek Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği içerisinde gerekli çalışmaların yapılması amacıyla paydaşların katılımıyla TARMAKBİR koordinatörlüğünde düzenlenen toplantı sonuç raporu Kurulun görüşlerine sunulmak üzere gündeme alınmıştır. Konu hakkında izlenecek yöntemlerin belirlenmesi amacıyla paydaş kuruluş temsilcilerinin katılacağı toplantının Kurul arifesinde düzenlenmesi kararlaştırılmıştır.

Son yıllarda Tarımsal Mekanizasyon Kurul toplantılarının, TARMAKBİR tarafından gerçekleştirilen Sektör Buluşmaları ile ardışık tarihlere planlanması benimsenmiş olsa da, çeşitli şartlara bağlı olarak 2018 Yılı Sektör Buluşmasının düzenlenememesi sebebiyle Tarımsal Mekanizasyon Kurulunun Ankara’da toplanması planlanmıştır. Önümüzdeki yıllarda Kurulun ne şekilde toplanacağı konusunun tekrar tartışmaya açılmaksızın Sekreteryanın inisiyatifine bırakılmasının uygun olacağı öngörülmektedir.

Tarımsal Mekanizasyon Araçları Deney İlkeleri çalışmasının, editörlük görevini yürüten Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Makinaları ve Teknolojileri Mühendisliği Bölümü tarafından henüz sonuçlandırılmamış olması nedeniyle yayınlanması mümkün olmadığı gibi, deney yapan kurum altyapılarının bu çerçevede tekrar incelenmesi işlemleri de gerçekleştirilememiştir.

Tarımsal mekanizasyon araçları için 2017 Yılında uygulanan deney ücretlerinin yeniden değerlendirilmesinde artırılması ve uygulamaya yönelik gerekli düzenlemelerin yapılmasının ardından 2018 Yılı Deney Ücret Tarifesi hazırlanmış ve Bakanlık onayının ardından yayımlanmıştır.

Genel Kurulumuzun, gündemde yer alan konularla ilgili olarak alacağı kararlar ve yapacağı çalışmaların, sektörün geleceği açısından yararlı olacağı inancı ile saygılar sunarız.

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
(BÜGEM)

GÜNDEM 7

İZLEME KOMİTESİ RAPORU

Tarımsal Mekanizasyon Kurulu 2018 Yılı İzleme Komitesi Raporu

1. Tarım iş makinalarının tescil ve periyodik muayene işlemlerinin zorunlu tutulması : Tarım iş makinaları kapsamında 2918 sayılı Trafik Yasası uyarınca başta biçerdöverler olmak üzere kendiyürür iş makinalarının tescil ve periyodik muayene işlemlerinin, yetkili kurum olan Türkiye Ziraat Odaları Birliği'nce düzenlenmesiyle ilgili çalışmalar, 2017 yılı toplantısında kurumdan yetkili bulunmayışıyla Kurul Tavsiye Kararları arasında yer almış ve konular, muhataplarla iletişim kurulması amacıyla 2018 çalışma dönemine bırakılmıştı. Konunun yanısıra, kendiyürür hasat makinalarının tarımsal verimlilik takibinde gerek duyulan sensör, ölçüm aygıtları ve monitörlerle iş kalitesi ve verimliliğinin donanımsal eksiklerini karşılar duruma ulaştırılmaları odaklı bir çalıştay gerçekleştirilmesi ya da görüş oluşturulması yoluna da gidilememiştir. Makine kullanımının getirdiği teknik sorumluluklar nedeniyle tescil işlemleri, tarım iş makinaları için ele alınması gerekli konular arasındadır. Mekanizasyon yönüyle bakıldığında, ülkemizde faal biçerdöver sayısının belirlenerek, bu makinaların muayene esaslarını geliştirecek çalışmaların yapılabilmesinde de, tescil önemli bir unsurdur. Biçerdöver ve bu grupta yer alan diğer kendiyürür hasat makinalarının ikinci sahibi üzerine tescil edilmeyip genelde satış devriyle bırakılarak kullanımları satış belgesiyle sürdürülmekte, buysa; ilerleyen süreçte kayıt takip ve sicil gibi mevzuatla ilgili sorunlara yol açmaktadır.

06.01.2017 tarih ve 29940 (mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 680 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 61'inci maddesi ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'na, Ek-18'inci madde eklenmiştir. Bu yasal düzenlemeyle, EGM tarafından yürütülen araç tescil hizmetlerine ilişkin iş ve işlemlerin Türkiye Noterler Birliği koordinasyonunda Noterlerce yapılmasına olanak sağlanmıştır. Araç tescil hizmetlerine ilişkin iş ve işlemlerin noterler tarafından yapılması amacıyla Türkiye Noterler Birliği nezdinde Araç Sicil ve Tescil Sistemi (ARTES) kurulmuştur.

Yapılan yasal düzenlemeyle noterlere devredilen tescil işlemleri, sıfır ve ikinci el tüm motorlu araç tescil işlemlerinde yetkilendirme getirmiş olmakla birlikte, Araçların Satış, Devir ve Tescil Hizmetlerinin Yürütülmesi Hakkında Yönetmelik, 2018 tarih ve 30318 sayılı Resmi Gazete'de Araç tescil belgesi alma zorunluluğu şöyle ifade bulmaktadır :

MADDE 11 – (1) Bütün motorlu araçlar ile bu Yönetmelikte tescili zorunlu kılınan motorsuz araçların sahipleri, araçlarını noterlere ya da ilgili tescil kuruluşlarına tescil ettirmek ve araç tescil belgesi almak zorundadırlar.

Satış veya devir işlemi yapılan araçların noterler tarafından tescili :

MADDE 18 (12) Noterler tarafından yapılan araç satış veya devir işlemlerinin tamamlanmasıyla alıcı adına noterlerce araç tescil belgesi düzenlenir, gerekli bilgiler elektronik ortamda saklanır.

Paydaşların katılacakları bir çalıştayın Türkiye Ziraat Odaları Birliği koordinatörlüğünde yapılmasına ilişkin kararın alınması önemli görülmektedir.

2. Kotide 2018 tarafından 6-7 Eylül tarihlerinde düzenlenen Koruyucu Toprak İşleme ve Doğrudan Ekim Toplantısı'nda bağcılıkta ve diğer tarımsal ürünlerde yeşil gübre uygulamaları ve gübrelemenin birinci – ikinci ürün tahıllarda, mısırdaki etkileri, azaltılmış toprak işleme uygulamaları gibi konulara sunular eşliğinde değinilmiştir.
4. Akıllı Tarım Platformu İcra Kurulu, bu yılki Konya Tarım Fuarı gibi yıl içindeki etkinlik fırsatlarını değerlendirerek bir araya gelmiş ve GPS sistemleriyle ilgili 2018 eylem planını gözden geçirmişlerdi. Hassas tarım bileşenlerinin, halen sağlanmakta olan faiz sübvansiyonlu tarımsal kredilendirmeye ve geçmiş dönemde KKYDP makine-ekipman hibelerine konu olmaları yönleriyle; bilinçlendirme ve farkındalık oluşturmaya yönelik kurumsal çalışmaların ötesine geçilmesine ihtiyaç duyulur noktaya ulaşıldığı düşünülmektedir. Platformun, tarımda bu teknolojilere ilişkin kullanıcı - çiftçi kesimini hedefleyen çalışmalarına destek olunması ve teknolojik yararın böylece daha geniş kitlelere hitap etmesi ve daha geniş kesimlerce kullanılabilir duruma ulaştırılması sağlanmalıdır.
5. Ülkemizde tarımsal mekanizasyon desteklemesine tabi olarak her programdan (IPARD, Bakanlık destekleri) yapılacak makina seçimleri için, tarım tekniğine uygun ve deneyleri yapılmış desteklemeye konu tarımsal ekipmanın temel alınması, bu konunun genel bir koşula bağlanması ve ayrıcalık tanınmaması önemlidir. Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi programında da, 2006-2015 KKYDP desteklemesinde olduğu gibi bu konu şarta bağlıdır.
6. Deney raporlarına ilişkin ürünlerin halihazırdaki üretim standartlarının piyasa denetimleriyle belirli bir düzen içerisinde; Bakanlığa bağlı test kuruluşlarının (TAMTEST ve Söke) personel görevlendirmesiyle yürütülmesi, 2000/37 Tebliği 13. maddesine istinaden uygun bir yaklaşımdır. Tarım Kredi Kooperatifleri de, benzer bir uygulama ile kredilendirdiği ekipmanı yerinde görüp değerlendirmelerini yaparak böyle bir sözleşmeye dayalı ekipman tedarikine aracılık etmektedir. Denetimde uygunsuz bulunan ürünler, Bakanlığa bilgi akışıyla bildirilecek ve değerlendirme formları da güncel durumu tespit etmek amacıyla Bakanlık ve test kuruluşlarıyla paylaşılacaktır.
7. Bakanlık yapılanması : GTHB önceki Bakanı Sn. Ahmet Eşref Fakıbaba döneminde İzleme Komitesi'nden Prof. Dr. Hasan Silleli, Bakan Yardımcısı Sn. Mehmet Daniş ile yaptığı bir dizi görüşme sürecinde konunun önemine işaret etme fırsatı bulmuş ve Makine Daire Başkanlığı kurulma düşüncesine yönelik bu görüşmeler hakkında Kurul gündemimizde bilgilendirme yapmıştı. Bakanlık yönetim değişikliği ve yeni atamalar sonrası, konunun önemini yitirmeden Daire Başkanlığı çalışmalarının sürdürüleceği beklentimize istinaden, İzleme Komitesi olarak randevu ve görüşme taleplerimizi tekrarlayacağız.
8. Tarımsal ekipman izlenebilirliği için QR kod henüz devreye alınamamıştır. Ürün kodu üzerinden elektronik takibinin yapılabilirliğine ilişkin Bakanlık içindeki diğer uygulamalardan yararlanılması ve bu tür bir sistemin gerektirdiği standardizasyona ulaşılması çabalarına Bakanlık ve üniversite camiasından önemli katkılar sağlanabileceği düşünülmektedir.

- 10.** Ulusal meslek standartları (UMS) : 2019 yılı için zaten Mesleki Yeterlilik Kurulu'nun bir çalışması sözkonusu bulunmakta olup çalışmaların öne çekilmesi ve UMS'nin kapsamının belirlenmesi konularında çalışmalar sürdürülmektedir.

2015 yılında Türkiye Ziraat Odaları Birliği tanımında bununla ilgili, tarım makinaları teknisyeni tanımlaması vardı. MEB ile görüşmeler sonrası bu bir ustalık normuna bağlanmıştı.

Müfredat çerçevesinin oluşturulması, biçerdöver operatörü ve diğer iş konumları için gereklilik ve yeterlilikleri belirleyici bir çerçeve oluşturulması, Kurul öncesi toplantıda biraz daha net bir tanımlamaya oturtulmaya çalışılmış olacaktır.

- 11.** Tarımsal Mekanizasyon Kurullarının zamanlaması : Tarımsal Mekanizasyon Kurullarının sektörde yaşanabilen ekonomik krizlerden etkilendiği ve Sektörle Buluşma Toplantıları'nın öncesinde bir araya gelmesinde, Kurul'un sürekliliği açısından sıkıntılar yaşanabildiği görülmüştür. O nedenle Kurul toplantılarının geçmişte olduğu gibi Tarımsal Mekanizasyon Kongrelerinin öncesine alınması İzleme Kurulumuzca tekrar değerlendirilmek üzere Tarımsal Mekanizasyon Kurulu'na sunulmuştur.
- 12. c)** Tarımsal Mekanizasyon Araçları Deney İlkeleri hazırlığının bitirilememiş olması, deney kuruluşlarının konulara göre uzmanlaşmasına yönelik çalışmaları da aksatmaktadır.

d) 18 Kasım 2015 tarihinde Süt Üretici Birlikleri ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği gibi sivil toplum örgütleri, sağım makinası ve süt tesislerinin periyodik kontrol mekanizmasını kurmakla ilgili Bakanlık toplantısına katılmışlardı. Sivil toplum örgütleri bu tür bir denetime aracılık edebileceklerini belirtmekle birlikte, devlet birimlerinin bu işi bütünüyle bu örgütlere tevdi etmesi yerine, sağım makinası ve süt tesislerinin periyodik kontrol mekanizmasının, karşılıklı yararların gözetileceği bir denetim mekanizması içerisinde çözümlenmesi ve Bakanlık tarafında yeni bütçeleme kalem ya da kalemleri gerektirmeyecek bir sistematige oturtulması gerekmektedir.

e) Test kuruluşlarının sağım test aygıtlarının kalibrasyon gerekliliğinin yanında sağım işletmesine makinaryı kuran işletmenin de test ve ölçümleri yapacak düzeye ulaştırılmalarına yönelik eğitimler önemli olmaktadır. "Süt sağım deneye sevk yazısı" içeriğinde de konuya işaret edilmektedir.

Prof. Dr. Hasan H. SİLLELİ

Dr. Apti YALTIRIK

Dr. V. Ersin VULKAN

GÜNDEM 9

11. KORUYUCU TOPRAK İŞLEME VE DOĞRUDAN EKİM ÇALIŞTAYI KOTİDE 2018 SONUÇ BİLDİRGESİ (06-07 EYLÜL 2018, TEKİRDAĞ)

11. Koruyucu Toprak İşleme ve Doğrudan Ekim Çalıştayı; 06-07 Eylül 2018 tarihlerinde Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nün ev sahipliğinde; akademisyen, araştırmacı, sanayici, çiftçi ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin konu ile ilgili bilgi ve deneyimlerinin paylaşılması, mevcut sorunların belirlenmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalışmaya çeşitli kurumların yöneticileri, basın kuruluşlarının temsilcileri, özel sektör firmalarından 4 katılımcı, Bulgaristan-Plevne Bağcılık ve Şarapçılık Enstitüsünden 4 araştırmacı, sivil toplum kuruluşlarından 11 temsilci, farklı üniversitelerden 9 akademisyen, Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı kuruluş temsilcileri ve çiftçilerden oluşan toplam 72 kişi katılmıştır.

6-7 Eylül 2018 tarihlerindeki 5 oturumda akademik çalışmalar, yaşanan tecrübeler ve farklı uygulamalar ile ilgili toplam 14 adet sunum gerçekleştirilmiştir. İlk günün birinci oturumunda üniversitelerden akademisyenler ve özel sektör temsilcilerinden oluşan 5 katılımcının konu ile genel yaklaşımlarını içeren sunumların ardından Tekirdağ Süleymanpaşa İlçesi Karaevli Mahallesi'nde düzenlenen DLG Tarım ve Teknoloji Günleri Fuarına yeni tarımsal uygulamalar ve girdiler ile birlikte alet-makine ve cihazları yerinde incelemek için bir teknik gezi düzenlenmiştir.

Çalıştayı İkinci gününde yer alan son oturumda “Koruyucu Toprak İşleme Teknik Rehberi Hazırlık Toplantısı” yapılmış ve rehber hazırlığı için öneriler doğrultusunda değerlendirme yapılmıştır.

Çalıştayı sonunda genel bir değerlendirme yapılarak sonuç bildirgesinde yer almak üzere katkı ve öneriler alınmıştır. Sonuç Bildirgesinin hazırlanmasının ardından Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü ziyareti gerçekleştirilmiş, enstitü üretim alanları gezilmiş ve 4. Trakya Bağbozumu ve Ekoloji Festivali açılış törenine katılım sağlanmıştır.

Çalıştay süresince yapılan değerlendirmelerde özet olarak aşağıda verilen görüşlere yer verilmiştir.

- Doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilir bir tarımsal üretim için koruyucu toprak işleme ve doğrudan ekim çalışmalarının devam etmesi gerektiği ifade edilmiştir.
- Türkiye genelinde özellikle 2000’li yıllardan sonra doğrudan ekimin de yer aldığı koruyucu toprak işleme konusunda yürütülen araştırmalarda belirli bir düzeye gelindiği ancak, çeşitli araştırmalardan elde edilen sonuçların uygulamaya aktarılmasında yetersiz kaldığı vurgulanmıştır. Bu amaçla TAGEM - Tarım Makinaları ve Teknolojileri Araştırma Grubu tarafından bugüne kadar yürütülmüş proje sonuçlarının uygulamaya aktarılması için “Koruyucu Toprak İşleme Teknik Rehberi” hazırlık çalışmaları başlatıldığı bildirilmiştir.
- Ülkemizde toprak organik madde yapısını düzenleyen organik preparatların ekim işlemi sırasında uygulanması gibi yeni uygulamaların koruyucu toprak işleme çalışmaları ile kombine edilmesi gerekliliği üzerinde durulmuştur.
- Doğrudan ekim konusunda Türkiye genelinde yürütülen çeşitli araştırmalardan elde edilen sonuçların uygulamaya aktarılması ve yöntemin çiftçi düzeyinde yaygınlaşmasına yönelik yayım çalışmalarının önemli olduğu bu bakımdan Tarım ve Orman Bakanlığı İl ve İlçe Müdürlükleri ile yayım yapan diğer kuruluşların yayım konuları arasına koruyucu toprak

işleme ve doğrudan ekim çalışmalarını almalarının sağlanması, yayım çalışmalarının etkinliğinin artırılması ve sürekliliğinin temin edilmesi gerekliliği vurgulanmıştır.

- Tarım ve Orman Bakanlığı Araştırma Enstitülerinde yapılmakta olan araştırma projeleri ve sonuçlarının üreticilere aktarılmasında İl ve İlçe Müdürlüklerinin Enstitüler ile daha yakın çalışması gerektiği vurgulanmıştır. Varsa üreticilerin yaşadığı sorunlara yönelik taleplerinin Enstitülere iletilmesi ve çözüm odaklı araştırma projelerinin yapılmasının önemli olduğu bildirilmiştir.
- Koruyucu toprak işleme ve doğrudan ekim uygulamalarını yürüten ve ilgi duyan üreticilerin çalıştaylara daha yoğun katılımlarının sağlanması ve çalıştayın ilk oturumunun çiftçi oturumu olarak düzenlenmesinin, çiftçilerin görüş ve beklentilerinin alınmasının önemli olduğu dile getirilmiştir.
- Üniversite, kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarında konu ile ilgili birçok çalışmanın yapıldığı ancak yeterli koordinasyonun olmadığı ifade edilmiştir. Gerekli koordinasyonun sağlanması ve işbirliğinin artırılmasına yönelik çalışmaların önemi ve gerekliliği ifade edilmiştir.
- Farklı sektörler ile birlikte Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı birimler arasındaki koordinasyonu sağlayacak ve sekreteryaya görevini üstlenecek bir birimin oluşturulmasının gerekli olduğu, bu amaçla kurulacak birimin bakanlık bünyesinde yer almasının yararlı olacağı ileri sürülmüştür.
- Önceki yıllarda doğrudan ekim makinalarına verilen hibe desteği yerine, doğrudan ekim uygulamalarına yönelik alan desteği şeklinde olmasının daha uygun olacağı ileri sürülmüştür. Bununla birlikte aynı alanda, üretime yönelik yapılacak doğrudan ekime yıldan yıla giderek artan oranda birim alan desteği verilmesinin yararlı olacağı belirtilmiştir.
- Toplantılar, tarla günleri ve demonstrasyonlarla koruyucu toprak işleme ve doğrudan ekim uygulamalarının tanıtımı, uygulamaya nasıl başlanması gerektiği, çiftçi eğitiminin gerekliliği ve önemi üzerinde durulmuştur.
- Tarım Makinaları ve Teknolojileri Mühendisliği eğitimi müfredatında koruyucu toprak işleme ve doğrudan ekim konularına ve çiftçilerin karşılaştıkları sorunlara çözüm üretecek çalışmalara daha çok yer verilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
- Koruyucu Toprak İşleme ve Doğrudan Ekim Çalıştaylarının yararı vurgulanmış ve her yıl düzenlenmesine devam edilmesinin gerekli olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, çalıştay programlarının uygulama ağırlıklı olması, karşılaşılan sorunlar ile bu sorunları çözmeye yönelik çalışma gruplarını oluşturacak şekilde hazırlanmasının gerekli olduğu belirtilmiştir.
- Koruyucu toprak işleme ve doğrudan ekim çalıştay sonuç bildirgesi kararlarının bir sonraki çalıştayda tartışılması, alınan kararlardan gerçekleşenler ve gerçekleşemeyenlerin belirlenmesinin gerekliliği önerilmiştir.
- Çalıştayların bir yıl üniversiteler ve arkasından, bir yıl TAGEM'e bağlı araştırma enstitüleri tarafından Kurum olanakları da gözetilerek düzenlenmesi ön görülmüştür.
- 2019 yılında düzenlenmesi planlanan, 12. Koruyucu Toprak İşleme ve Doğrudan Ekim Çalıştayının bu yıla mahsus ikinci kez bir Araştırma Enstitüsünde yapılması ve Malatya Kayısı Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından düzenlenmesi önerilmiştir.

Çalıştay Düzenleme Kurulu
Eylül 2018, Tekirdağ

GÜNDEM 10

AKILLI TARIM PLATFORMU VE İCRA KURULU TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN ÇALIŞMALARIN VE ÖNERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Günümüzde dokunduğumuz ürünlerin çoğunda olduğu gibi, elektronik cihazlar ve dijital uygulamalar giderek artan bir hızla hayatımızın daha büyük bir bölümünde yer almaktadır. Bu kapsamda, Endüstri 4.0 olgusunun da giderek daha fazla bir biçimde üretim teknolojileri içinde yer aldığı hususu olağan bir vaka haline gelmiştir. Endüstri 4.0'ın tarıma olan yansımaları, yani Tarım 4.0 sürecinde ise (tarımın stratejik önemi ve elbette ulusal güvenliğimiz de dikkate alınarak) bir takım tedbirlerin alınması elzem görülmektedir.

Askeri alanda kullanılan GPS cihazlarının halkın kullanımına açılmasıyla başlayan bu “Akıllı Tarım” döneminde otomatik dümenleme sistemi gibi bazı unsurların üretimine başlanmış olsa da, hem son ürün hem de mekanik, elektronik ve yazılımsal unsurların yerli ve lisanslı olarak üretilmesi elzem bir husustur. Bu zorunluluk, önemli ölçüde ulusal gıda güvenliğimizle de yakından ilgilidir.

Bu tür makinelerin üretilmesi için belirli bir ürün geliştirme, tasarım, tarla denemeleri gibi zor ve meşakkatli süreçlerin söz konusudur. Bu vesile, sanayicilerin Ar-Ge, nitelikli personel ve üretim araçları yatırımı yapabilmesi için bilgiye, zamana, sermayeye ihtiyaçları olduğu kadar bunları bir araya getirecek bir takvime ve uzun vadeli politikalara da ihtiyaçları vardır. Bu ihtiyaçların karşılanması noktasında hem son kullanıcıya hem de makina imalatçılarına yönelik politika araçlarının belirlenmesi ve bu kapsamda fikri bir buluşma ve danışma merkezinin hayata geçirilmesi amacıyla 2016 yılında Akıllı Tarım Platformu ve Platform İcra Kurulu oluşturulmuş ve bu organların Üyeleri belirlenmiştir.

Ülkemizde akıllı tarımla ilgili stratejilerin geliştirilmesini, sanayinin bu yönde desteklenmesini ve kurumlar arasında koordinasyonu sağlamak üzere çalışmalar yürüten İcra Kurulu'nun (ve Platformun) geçen 2 yıllık süreçte yaptığı çalışmalarla bu misyonu büyük ölçüde yerine getirdiği bilinmektedir. “İlk Faz” olarak tanımlanabilecek bu sürecin diğer fazlarının da başarı ile tamamlanması noktasında Platformun ve İcra Kurulu'nun yeniden şekillenmesi ve çalışmalarının yeniden kurgulanması hususu önemle tavsiye olunur.

GÜNDEM 11

TARIMSAL MEKANİZASYON ARAÇLARI İÇİN UYGULANAN FAİZ İNDİRİMLİ KREDİ KULLANIM ŞARTLARININ İYİLEŞTİRİLMESİYLE İLGİLİ ÖNERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Çiftçilerimiz, sezon sonunda ne kadar kazanacağını bilmeden, fiyatı sürekli artan tarımsal girdileri bir araya getirip üretim yapmaktadır. Fiyatı uluslararası borsalarda şekillenen ürünlerinin yanı sıra, tarımın doğa koşullarına bağlılığı, bu kapsamda son yıllarda etkisi giderek daha fazla hissedilen anlık aşırı yağışlar, kuraklık, sel vb. etkenler, tarım işletmelerinin gereken ölçüde makine yatırımı yapmasına zaten önemli bir engel teşkil etmektedir. İşletmeler bu sorunlarla mücadele ederken, bir yandan da kredilerin faiz yükü karşısında mekanizasyon alt yapılarını iyileştirme yönünde hareket edememektedir.

Ziraat Bankası Kanalıyla Yapılan Satışlar

Ziraat bankası aracılığı ile yapılan satışlara dair genel sorunlar aşağıda özetlenmiştir. Çiftçilerin kayda değer bir kısmının banka nezdindeki kredi limitleri az olduğu için, makinaya sıra gelmeden bu limit dolmaktadır. Diğer yandan Genel Müdürlük tarafından şubelere tanınan limitler azaltıldığı için, limit aşımı söz konusu olduğunda (şubelerle bölge müdürlükleri arasındaki işlemler nedeniyle) 1 ayı bulan gecikmeler yaşanabilmektedir.

Ziraat bankası kredilerinde yaşanan bir diğer sorun öz kaynak kullanımıyla ilgilidir. 2017 yılının ikinci yarısının başlarında öz kaynak kullanımında değişikliğe gidilmiş olup, kredi onaylanmadan, yani başvuru aşamasında şubeler peşinat istemeye başlamışlardır. Bu durum çeşitli sorunları da beraberinde getirmiştir. Peşinatın genel olarak çiftçiler adına bayiler tarafından ödenmesinin sürdürülebilir olmamasının yanı sıra, kredinin onaylanmaması durumunda bayinin parasını çiftçiden ve bankadan geri alması da ayrı ve zorlu bir süreç sebeptir. Söz konusu peşinat ödemelerinin, dosya süreci başladığında değil, dosyanın ve dolayısıyla kredinin onaylanması sonrasında talep edilmesi gerekmektedir.

Öz kaynak kapsamında yaşanan bir diğer sorun ise traktör takası sırasında yaşanmaktadır. Eski uygulamada, bayi müşteri adına peşinatı takas olarak aldığını beyan ederken, yeni uygulamada traktörü üzerine devir alması gerekmektedir. Bu durum, süreci çok olumsuz etkilemektedir.

Traktörde yaşanan bu sıkıntıların yanı sıra ekipman kredisinde de farklı sorunlar söz konusu olmaktadır. Ekipman kredisinde ekspertiz, raporlama, limit tahsisi, komisyon, sigorta, dosya/ipotek tesisi masrafları ve tapu dairelerindeki bürokratik işlemler, bazı masraf kalemlerinin yıllık bazda tekrarlanması, bazı şubelerde personel yetersizliği nedeniyle dosyaların birikmesi nedeniyle kredi alma sürecinin 2 aya kadar uzaması, bazı şubelerin (personelin), bilgi eksikliği nedeniyle bankanın ürünleri ve uygulamaları hakkında çiftçiye yanlış yönlendirmesi, küçük ekipman kredisinde 25.000 TL limitin bazı makineler için yetersiz kalması (özellikle hayvancılıkla ilgili ekipmanlarda) ve 25.000 TL üstü kredilerde %25 öz kaynak talep edilmesi yaşanan olumsuzluklar arasındadır.

1. Tarımsal mekanizasyon yatırımlarına T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince uygulanan, tarımsal üretime dair düşük faizli yatırım kredisi için cari faizlerden yapılan indirim oranı %100 olmalıdır. Tarımsal mekanizasyon parkı son derece yaşlı olan üreticilerimiz, ihtiyacı olan tarım makinelerine uzun vadede, faizsiz kredilerle erişebilmelidir.
2. Sübvansiyonlu kredilerin diğer bankalar üzerinden de eşit şartlarda verilmesi (Ziraat Bankası ve TTK şartları üzerinden) sağlanmalıdır.

3. Çiftçilerin kredi limitlerinde mekanizasyon için pay ayrılmalıdır.
4. İpotek ve teminat şartları hafifletilmelidir.
5. Kredi temini için gerekli masraflar -özellikle küçük ekipman kredisi için- makul seviyelere getirilmelidir.
6. Kredi alma sürecini olumsuz etkileyen faktörler elimine edilmelidir. Aynı kapsamdaki bir dosyanın onaylanması için gerekli süreç, şubeler arasında makul karşılanması mümkün olmayan seviyelerde değişkenlik göstermemelidir.
7. Mekanizasyon için kredi limitleri artırılmalıdır.
8. Özkaynak katkı oranı (özellikle pahalı makineler için) düşürülmelidir.
9. Teminat çeşitliliği artırılmalıdır.
10. Taşınır varlıkların rehni kanunu kapsamında, trafik tesciline tabi olmayan tarım makineleri için de tescil ve ipotek sistemi getirilmeli, böylece üreticiden istenen teminatlar asgariye indirilmelidir.

Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Kanalıyla Yapılan Satışlar

Çiftçilerin, Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği satış kanalını da çok az kullanmasının çeşitli nedenleri mevcuttur. Bu nedenler arasında, birim kooperatiflerin öncelikli olarak (daha kısa vadede dönüşü olması nedeniyle) farklı tarımsal girdileri kredilendirmeye ağırlık vermesi ilk sırada gelmektedir. Diğer yandan çiftçi kredi limitinin mazot, gübre gibi girdiler için ancak yetmesi, çiftçilerin yeniden borçlanma (ikrazat) döneminin 1 Eylül olması nedeniyle birçok ürün grubu için mal tedarikinde sorun yaşanması ve kooperatiflerin ikinci el traktör takasına girmemesi bu satış kanalında yaşanan diğer olumsuzluklar arasındadır.

TARMAKBİR

GÜNDEM 12

TARIMSAL MEKANİZASYON ARAÇLARININ DENEY RAPORUNA UYGUNLUK DENETİMLERİNİN ETKİNLEŞTİRİLMESİ (11 EYLÜL 2018 - ANKARA)

Tarımsal Mekanizasyon Kurulunun 23 Kasım 2017 tarihinde düzenlenen toplantısında, Deneysel raporuna uygunluk açısından tarımsal mekanizasyon araçları için piyasa denetimlerinin artırılması konusunun değerlendirildiği görüşmelerde; öncelikle etkin bir denetim mekanizması oluşturulması için deney yapan kuruluşlar, TARMAKBİR, Ziraat Bankası, Tarım Kredi Kooperatifleri gibi konu paydaşlarının bir araya getirilerek görüş ve önerilerinin Sekreteryaya tarafından alınması ve buna bağlı olarak resmi piyasa denetimlerinin reorganizasyonu, taslak halindeki “Tarımsal Mekanizasyon Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelik” kapsamında denetim etkinliğinin artırılması yönündeki tedbirlerin alınması yönünde tavsiye kararı alınmıştır.

Söz konusu karar doğrultusunda, adı geçen kuruluş temsilcilerinin katılımıyla düzenlenen alt komisyon toplantısında;

1. Deneysel raporlarının, içermesi gereken bilgiler açısından yetersizliği ile sıkça karşılaşılmakta olup, deney yapan kurumların, altyapısı ölçüsünde ihtisaslaşması yoluna gidilmesi, deney sevk işlemlerinin bu çerçevede ve yoğunluk dikkate alınarak yapılması,
2. Periyodik denetimlerin yoğunluğu ve üniversitelerin personel görevlendirme konusundaki kısıtları dikkate alındığında, denetim ekibinin, öncelikle Bakanlığa bağlı deney kurumlarının personeli içerisinden oluşturulması,
3. Tarımsal mekanizasyon araçlarının izlenebilirliğini sağlamak amacıyla QR kod uygulamasına geçilmesi için çalışma başlatılması,
4. Denetim yapan kredi kuruluşları tarafından gerçekleştirilen denetim sonuçlarından olumsuz olanların Bakanlığa bildirilmesi,
5. Denetimlerde kullanılmak üzere genel ve ürün bazında inceleme formlarının Bakanlık koordinatörlüğünde TAMTEST, Üniversite ve Tarım Kredi Koop. işbirliğiyle Eylül 2018 sonuna kadar hazırlanması,
6. Denetimlerin imalat yeri veya bayide bulunan araçlar üzerinden gerçekleştirilmesi

yönünde tavsiye kararları alınmıştır.

GÜNDEM 13

BAKANLIĞA BAĞLI ARAŞTIRMA ENSTİTÜLERİNİN PROJE ÇIKTISI PROTOTİP ARAÇLARININ SERİ İMALATA DÖNÜŞÜMÜ VE ENSTİTÜLERİN AR-GE ALTYAPILARININ YANI SIRA DENEY ALTYAPILARININ DA GELİŞTİRİLMESİ ÖNERİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tarımsal Araştırma ve Politikalar Genel Müdürlüğü'ne (TAGEM) bağlı Ankara, Adana, Erzurum, Şanlıurfa, Gaziantep, Malatya, Tekirdağ, Aydın ve Konya bölgelerinde bulunan enstitülerimize Tarım Makinaları ve Teknolojileri konusunda araştırma yetkisi verilmiştir. BÜGEM ile ortak yapılacak çalışma ile Ar-Ge faaliyetleri dışında kalan dönemlerde bu enstitülerde görevli Tarım Makinaları Mezunu Araştırmacılara konu uzmanlarınca verilecek eğitimlerle deney yapabilecek altyapı yeterliliği sağlanabilecektir. Deney ve denetim işlemlerinin iş hacmi ve bölgesel yoğunluğu göz önüne alındığında, bu ortak çalışma sayesinde adı geçen enstitülerimiz aracılığıyla deney ve denetim işlemlerinin etkinliğinin zamanla artırılabileceği öngörülmektedir.

Tarımsal mekanizasyon alanında TAGEM bünyesinde yürütülmüş projeler sonucunda prototipi oluşturularak patent ve/veya faydalı model belgesi alınmış proje çıktısı tarımsal mekanizasyon araçlarının çiftçi kullanımına da sunulabilmesi ve yaygınlaştırılması amacıyla BÜGEM ve TARMAKBİR'in de desteğiyle, bu proje çıktılarının imalatçı ile paylaşılmasının sağlanması, böylelikle imalatçı-TAGEM işbirliğinin geliştirilmesi, bu tür yerli imkanlarla yeni geliştirilmiş araçların, olası makina ekipman destekleri kapsamında öncelikli olarak desteklenmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

TAGEM

GÜNDEM 14

BAKANLIK YAPILANMASI İÇERİSİNDE TARIMSAL MEKANİZASYONUN YERİ

Tarımsal üretimde girdilerin yaklaşık %20'si mekanizasyon girdisidir. Bu yüksek maliyet payına rağmen sektörün üst seviye bir hizmet birimine sahip olamaması ve bu kapsamda Bakanlıkta bir bütün olarak ele alınamaması, sektörün geleceğine ilişkin stratejisinden, tarımsal mekanizasyon desteklerine, test ve deney işlemlerinden, araştırma ve geliştirmeye kadar farklı birçok konuda koordinasyon ve işbirliği sorunlarına yol açmaktadır. Tarımsal Mekanizasyon Kurulu'nun bu sorunlara dikkat çektiği tavsiye kararları, geçmiş dönemlerde çeşitli makamlara iletilmiş olmasına rağmen, bugüne kadar bir gelişme kaydedilememiştir.

Konu, Tarımsal Mekanizasyon Kurulu'nun 2011 yılı toplantısından itibaren neredeyse her sene ele alınmış ve tavsiye kararları oluşturulmuş olmasına rağmen, bir daire başkanlığı oluşturulması hususu çalışmalarını ancak 2016 yılının ilk döneminde belirli bir seviyeye gelmiştir. Fakat ülke gündemindeki değişiklikler sebebiyle çalışmalar devam edememiştir. Bu konuda TARMAKBİR'in öncülüğünde devam eden girişimler 2018 yılının ilk yarısında TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu Başkanlığı ve Sn. Bakanlık makamı nezdinde kabul görmüş olmakla birlikte, erken seçim kararının alınmasının ardından yeniden gündemden düşmüştür.

Sektörümüzün ve Tarımsal Mekanizasyon Kurulu'nun beklentisi, sektörün tüm bileşenlerinin Bakanlığımızda bir birim altında toplanmasıdır. Bu amaçla, çalışmalara önümüzdeki dönemlerde de devam edilmesinde yarar görülmektedir. Bu cümleden olarak Kurulun bir eylem planı oluşturmasında yarar görülmektedir.

TARMAKBİR

GÜNDEM 15

TEK AKSLI TRAKTÖRLERİN İSİMLENDİRİLMESİ VE DENEYLERİNİN İŞLEVİNE UYGUN YAPILMASI, BU ARAÇLARA TAKILAN ŞANZİMANLI RÖMORKLARLA BİRLİKTE KULLANILABİLİRLİK ŞARTLARININ İNCELENMESİ

Tarımsal mekanizasyon araçları arasında yer alan **tek akslı traktörler**, “Tarımsal Mekanizasyon Araçlarının Kredili Satışına Esas Deney ve Denetimlerle İlgili Tebliğ” kapsamındaki deney sevklerinde **motorlu çapa makinası** olarak işlevine ve uluslar arası terminolojideki ismine aykırı bir biçimde adlandırılmaktadır. **Buna sebep olarak da OECD’de traktör kapsamında test kodu karşılığı olmadığı ileri sürülmekte, ana işlevi itibariyle “çapa makinası” olarak deneye tabi tutulması gerektiği belirtilmektedir.**

Bilindiği üzere traktörler motor tipi, yürüme düzeni, kullanım alanı vb özelliklere göre kategorize edilmiştir. Bu kapsamda tekerlekli traktörler de tekerlek sayısı ve yerleştirme konumuna göre 3’e ayrılmıştır. Bunlar:

1. Tek izli traktörler
2. Tek akslı traktörler
3. Çift akslı traktörler

Avrupa’da bu işin öncüsü olan İtalya, Almanya gibi ülkeler incelendiğinde, motorlu çapaların 35-40 yıl önce esasında hobi maksatlı küçük çiftçinin kullanması için imal edilmiş, 3-6 hp benzin motoru ile donatılmış, bir adı da “alttan çapa makinası” olan, sadece çapalama işlemi yapan makineler olduğunu, hareket sağlayan kısım ile çapa yapan ekipmanın birbirinden ayrılmadığını görürüz.

Bilindiği üzere tek akslı traktörlerse, tek aks üzerinde iki tekerleği de muharrir bir araçtır. Küçük güçlerdeki benzin motoru yerine 12,5 hp’ye kadar dizel motoru kullanılır. Bu tek akslı traktöre kuyruk mili çıkışıyla, çayır biçmeden çapalama ünitesine, çim biçmeden kar küremeye kadar farklı birçok döner üniteli ekipmanın yanı sıra, pulluk, sırt yapıcı vb sabit üniteler de bağlanabilmektedir. Yabancı literatürde “two wheel tractor” veya “walking tractor” olarak, bazı ülkelerde de “single axle tractor” şeklinde adlandırılan makine, ülkemizde daha çok “el traktörü” veya “iki tekerlekli el traktörü” olarak isimlendirilmiştir. **Bilindiği üzere, kelime itibariyle “çeken” anlamına gelen traktörün bir çeşidi olan el traktörü, OECD sisteminde OECD kodu deneylerine, AB’de ve ülkemizde tip onayına tabi bir ürün değildir.**

Diğer yandan söz konusu makine (tek akslı traktörler), ISO 3339/0 (Tractors and machinery for agriculture and forestry -- Classification and terminology) standardında, **walking tractors (pedestrian control)** olarak “Basic and Walking Tractors” ana başlığı altında sınıflandırılmıştır.

01.2.05	Walking tractors (pedestrian control)
01.2.05.1	Walking tractors with tracks
01.2.05.2	Two-wheeled walking tractors
01.2.05.3	Single-wheel walking tractors
01.2.05.4	Motorhoes

Bu standardın baz alındığı TS 3862 (Tarım ve Orman Makinaları, Traktörler, Alet ve Makinalar-Sınıflandırma) standardında sınıflama şu şekilde yapılmıştır.

01.2.05 Hareketli traktörler (yaya kumandalı)

- 01.2.05.1 Tek akslı tırtıllı traktörler
- 01.2.05.2 Tek akslı iki tekerlekli traktörler
- 01.2.05.3 Tek akslı tek tekerlekli traktörler
- 01.2.05.4 Motorlu çapalar

Yine uluslararası anlamda resmi bir sınıflandırma olan Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunda (GTİP) ise söz konusu makine, “**8701.10.00.00.00 - Tek akslı traktörler**” olarak kategorize edilmiştir. Bu GTİP kodundaki orijinal ismi ise “**pedestrian controlled tractors**” şeklindedir.

Bu açıklamalarımız dikkate alınarak, söz konusu makinanın uluslararası kullanımına ve ülkemizde yerleşmiş adına uygun bir biçimde yeniden tanımlanması, deneylerinin de bu kapsamda yapılması elzemdir.

TARMAKBİR

Çiftçiler tarafından genel olarak işletme içerisinde kullanılan tarımsal mekanizasyon araçlarının bir kısmı karayollarında da kullanılmaktadır. Traktör ve kendi yürür tarım makinaları başta olmak üzere, traktöre asılır/çekilir ekipmanlar da karayolunu kullanmak durumunda kalabilmektedir. Karayolunu kullanan araçların, 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca tanımlanmış olması gerekmekte olup, belli bölgelerde yoğun olarak kullanılan tek akslı traktör-şanzımanlı römork kombinasyonunun karayollarını sıkça işgal ettiği bilinmektedir. Bu tip araçların karayoluna çıkmasının suç teşkil etmesi bir yana, çok yüksek hızlara çıkabilmeleri nedeniyle kazalara davetiye çıkarmaktadır. Karayolları dışında, tarımsal alanlarda da aşırı hızlı kullanılan bu araçların karıştığı kazalar her gün giderek artmaktadır.

Bilindiği üzere, Bakanlıkça uygulanan hibe desteklerinin de etkisiyle yaygınlaşan bu tip kombinasyonların römorkları için 2015 Yılı ortalarından itibaren deney raporu ve zirai kredilendirme belgesi düzenlenmemektedir. Ancak, Bakanlığın yürürlüğe koyduğu bu uygulama sadece faiz indirimli kredi kapsamında satışa sunulan araçları kapsadığından, serbest piyasa koşullarında yapılan satışları engelleme yetisine sahip değildir. Dolayısıyla, engelleyici bir mevzuata dayandırılmadığı sürece, talebe bağlı olarak bu tür araçların imalatı ve satışının devam etmesi kaçınılmazdır.

Diğer taraftan, bu tür römorkları imal eden firmaların deney istemiyle zaman zaman Bakanlığa başvuruları üzerine yapılan görüşmelerde; hız sınırlamasına gidilmesi durumunda deney ve kredili satış yolunun tekrar açılmasına yönelik talepler dile getirilmiştir.

Konunun bu yönüyle ele alınarak tartışılması ve Kurul’da alınacak karar doğrultusunda patpat kullanımının güvenli hale getirilebilmesine yönelik yol haritasının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

BÜGEM

GÜNDEM 16

ORTAK MAKİNE KULLANIMININ YAYGINLAŞTIRILMASI AMACIYLA IPARD II PROGRAMI KAPSAMINDAKİ DESTEK UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Ortak makine kullanımı; sınırlı işletme büyüklüğü ve sermaye yetersizliği nedeniyle makine satın alamayan işletmelerin makine ihtiyacını karşılamak ve makine sahibi olan işletmelerin sahip oldukları makinelerin atıl mekanizasyon kapasitelerini değerlendirmek amacıyla, tarım alet ve makinelerini diğer işletmelerin hizmetine sunması veya kullandırması şeklinde ifade edilmektedir. Ortak makine kullanımının temel amacı, makinelerin daha rasyonel kullanılması ile makinesi olmayan işletmelerin makine ihtiyacını karşılamak ve makine sahibi olan işletmelerin makine girdilerini daha ekonomik hale getirmektir.

Ülkemizde tarımsal işletmelerin sahip oldukları arazilerin sınırlı olması, yeni bir makine almak için yeterli sermayelerinin bulunmaması, makinenin kullanımı için yeterli teknik bilgiye ve eğitime, makinenin rutin bakım ve onarımını yapmak için yeterli atölye donanımına sahip olmamaları nedeniyle, işletmelerin tek başlarına pahalı ve karmaşık yapıları bir tarım makinesini satın alması zor görülmektedir. Bu nedenle makine-ekipman hizmeti yanında bakım onarım hizmeti de veren üretimde geleneksel üretim modeli yerine modern teknolojinin vitrini olabilecek makine parkları uygulamasının yaygınlaştırılması önem arz etmektedir.

Ülkemizde 1930'lu yıllardan günümüze devlet makine parkları, komşu yardımlaşması, tarım makineleri müteahhitliği, tarım makine ortaklıkları, tarım makineleri kooperatifleri, makine birlikleri (ringleri) ve ziraat odaları gibi birçok ortak makine kullanım modeli uygulanmıştır. Ancak hem ekonomik hem de kültürel sebeplerden dolayı tam bir başarı sağlanamamıştır.

IPARD II Programında Çiftlik Faaliyetlerin Çeşitlendirilmesi ve İş Geliştirme Başlığı altında "Makine Parkları" sadece üretici örgütleri için destek kapsamına alınmıştır.

Üretici Örgütleri kar amacı gütmeyen tüzel kişilik olarak; kendi mevcutlarını listeleyeceği ayrıca üyeleri ile sözleşme yaparak makine kullanım koşullarını belirlediği ve varlıklarının takibini yaptığı bir veri tabanı oluşturarak, elindeki kaynaklarla düşük maliyetli olarak kırsal alanlardaki makine mekanizasyonuna pozitif katkı sağlayacaktır. Ayrıca, çiftçilerin ve küçük işletmelerin pahalı bir tarımsal girdi olan tarım alet ve makinelerini tek başlarına satın almaları zor olduğundan, sermaye bulunup tarım alet ve makineler satın alınsa bile, arazi yetersizliği nedeniyle alet ve makineler yıl içerisinde yeterince kullanılamamakta ve atıl mekanizasyon kapasitesi ortaya çıkmaktadır. Ortak makine kullanımı sayesinde, makinenin işleyeceği alan artmakta ve böylece birim alana düşen makine masrafları azalmaktadır. Makine parkını kullananların sabit giderlerini azaltacaktır.

TKDK

GÜNDEM 17

ULUSAL ENERJİ VERİMLİLİĞİ EYLEM PLANI GEREĞİNCE TARIMSAL MEKANİZASYON ALANINDA YAPILMASI ÖNERİLEN ÇALIŞMALARIN İNCELENMESİ

Bilindiği üzere, Enerji İşleri Genel Müdürlüğü koordinasyonunda hazırlanan Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı (2017-2023) 29/12/2017 tarihinde Yüksek Planlama Kurulu onayı ile 02/01/2018 tarihli ve 30289 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Plan kapsamında toplam 6 farklı sektörde enerji verimliliğini artırmaya yönelik 55 eylem bulunmaktadır. Tarım sektöründe enerji verimliliği ise 6 eylem maddesi ile bu sektörlerden birisi olarak Eylem Planı'nda yerini almıştır. Bu eylemler aşağıda verilmektedir:

T1- Traktörlerin ve Biçerdöverlerin Enerji Verimliliği ile Yenilenmesinin Özendirilmesi Yapılması Gereken Çalışmalar:

- Mevcut 20 yaş ve üzeri traktör ve 10 yaş ve üzeri biçerdöverlerin daha verimliliği ile değişimi için bir destek mekanizması tanımlanacak, gerekli mevzuat düzenlemesi değerlendirilecektir.

T2- Enerji Verimli Sulama Yöntemlerine Geçilmesi

Yapılması Gereken Çalışmalar:

- Sulamada kullanılan mevcut pompaların iyileştirilmesini veya daha verimliliği ile değişimini kapsayan verimlilik artırıcı projeler desteklenecektir.
- Mevcut açık sulama sistemlerinin kapalı sulama sistemlerine dönüştürülmesi için eski açık sistem sulama tesislerinin envanteri çıkarılacak, ayrıntılı geçiş planları hazırlanacak ve rehabilitasyonları yapılacaktır.
- Teknik değerlendirme sonuçlarına bağlı olarak, yüzey sulamadan basınçlı sulamaya geçiş için teknik ve ekonomik desteklerin verilmesi sağlanacaktır.
- Kaynak verimli su tüketimi için çiftçilere yönelik eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.
- Birliklerin enerji verimli sulamaya geçişte etkin görev almaları sağlanacaktır.

T3- Tarım Sektöründe Enerji Verimliliği Projelerinin Desteklenmesi

Yapılması Gereken Çalışmalar:

- Tarım ve Orman Bakanlığı, enerji verimliliği için verimlilik artırıcı proje destek sistemi tanımlayacaktır.
- Seralarda, hayvansal üretim yapılarında ve ürün depolarında; ısı kayıplarının önlenmesi, ısı geri kazanımı, enerji verimli ısıtma-soğutma-havalandırma uygulamaları ile enerji tüketiminin azaltılması ve ısı pompası kullanımı, arazi toplulaştırma, kojenerasyon veya trijenerasyon uygulamaları teknik olarak mümkün, maliyet olarak etkin bulunduğu durumlarda desteklenecektir.
- Arazi toplulaştırmalarını da kapsayan projelerin özendirilmesine geliştirilerek devam edilecektir.

T4- Tarımsal Üretimde Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Kullanımının Özendirilmesi

Yapılması Gereken Çalışmalar:

- Tarımsal üretim yapılarında, sulamada ve kurutma tesislerinde yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı desteklenecektir.
- Ar-Ge faaliyetleri konusunda TUBİTAK ve TAGEM özel çağrılı projeleri destekleyecektir.

T5- Biyokütle Elde Etmek Amacıyla Tarım Yan Ürün ve Atık Potansiyelinin Belirlenmesi ve Kullanımının Teşvik Edilmesi

Yapılması Gereken Çalışmalar:

- Biyokütle enerjisi elde etmek amacıyla tarım yan ürünleri ile atıklarının ve evsel organik atıkların enerji üretimi odaklı potansiyel belirleme çalışmaları yapılacaktır.

T6- Su Ürünleri Sektöründe Enerji Verimliliğinin Desteklenmesi

Yapılması Gereken Çalışmalar:

- Su ürünleri yetiştiriciliğinde yenilenebilir enerji kaynakları kullanımı desteklenecektir.
- Su ürünleri sektöründe enerji verimliliği sektörü ile ilişkili göstergeler geliştirilecektir.
- Enerji verimli ısıtma, soğutma, havalandırma ve taşıma projeleri desteklenecektir.
- Trijenerasyonun soğuk depolama avantajından yararlanma teşvik edilecektir.
- Destekleme mekanizmasına altlık teşkil edecek mevzuat çalışmaları gerçekleştirilecektir.
- Sektörde uygulanan en verimli uygulamalar tespit edilerek bu konuda kullanıcıların farkındalığının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı kapsamında, 4 tarım sektörü eylem maddesi için enerji ve mali tasarruflar aşağıda paylaşılmaktadır.

Eylem No	Eylem Adı	Tasarruf (ktep)	Tasarruf (mUSD)
T1	Traktörlerin ve Biçerdöverlerin Enerji Verimliliği ile Yenilenmesinin Özendirilmesi	196,0	68,6
T2	Enerji Verimli Sulama Yöntemlerine Geçilmesi	209,9	73,5
T3	Tarım Sektöründe Enerji Verimliliği Projelerinin Desteklenmesi	19,5	6,8
T4	Tarımsal Üretimde Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Kullanımının Özendirilmesi	14,6	5,1
Toplam		440	154

Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı kapsamında Tarımsal Mekanizasyon Kurulu Toplantısı gündem önerileri aşağıda verilmektedir.

1. 2019 yılında düzenlenecek T.C. Ziraat Bankası ve Türkiye Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretim Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullanılmasına İlişkin Karar (Bakanlar Kurulu Kararı) kapsamında; kredi konuları içerisine “Tarım Sektöründe Enerji Verimliliği” başlığının eklenmesi,
2. Traktör-biçerdöver değişimi ve diğer eylem maddeleri konusunda gerekli mevzuat değişiklikleri ve destek modellerinin görüşülmesi, traktör ve biçerdöverlerin hurda teşviki indirimleri kapsamına alınması,
3. Türkiye sulama envanteri çalışmalarının yürütülmesi,
4. Tarımsal üretim tesislerinde detaylı enerji etütleri yapılarak tasarruf olanakları belirlenmesi,
5. Üreticiye yönelik enerji verimliliği eğitimlerinin, bilinçlendirme çalışmalarının yürütülmesi,
6. Tarımsal üretimde Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesi hususlarının görüşülmesinin tarımda enerji verimliliği alanında faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

EİGM

GÜNDEM 18

KISA, ORTA VE UZUN VADELİ TARIMSAL MEKANİZASYON POLİTİKALARINA İLİŞKİN ÖNERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yapılan değerlendirmelere göre, 2050 yılında hem artan nüfus ve hem de zenginleşen orta sınıfın gıda ihtiyaçlarını ve kısmen de dünyanın enerji ihtiyacını karşılamak için, bugünkünün 2 katı kadar tarımsal üretim yapılması gerekecek. Bununla birlikte, dünyadaki tarıma elverişli alanların ve kullanılabilir su kaynaklarının sınırlı olması, gıda üretiminin artırılabilmesi karşısında birer engel olarak duruyorlar. Tüm bu veriler ışığında tarımda klasik yöntemlerin geçimlik üretim yapan çiftçilere bırakılıp, son teknolojik unsurları içinde barındıran yeni yöntemlere geçilmesi” sonucuna ulaşılmaktadır. Tabii bunun için öncelikle daha büyük tarımsal işletmelere, daha büyük tarım arazilerine ihtiyaç duyulacaktır. Parçalı ve küçük arazilerle, gelişmiş tarımın verimli bir şekilde yapılabilmesi mümkün görünmemektedir. Diğer yandan yeni dönem tarımı için gerekli olan çok önemli bir diğer unsur, buna uygun tarımsal mekanizasyon araçlarının kullanımı olacaktır. Geleneksel tarımdan koruyucu toprak işleme ve sıfır toprak işlemeye geçişte daha fazla karmaşık bir yapıya bürünen mekanizasyon araçları, hassas tarıma geçişte akıllı tarım makinalarını ve mekatronik unsurları da beraberinde getirmektedir.

Makinaların giderek daha kapasiteli ve deyim yerindeyse “akıllı” hale geldiği bir dönemde, tarım işletmelerinin hiç değilse bir kısmının tarımsal mekanizasyon yatırımların altından kalkabilmesi için devletin muhakkak kısa orta ve uzun vadeli bir “tarımsal mekanizasyon politikası” ve “tarımsal mekanizasyon destekleme politikası” olmalıdır. Bunu da sektörün tüm paydaşlarıyla birlikte, ortak bir akılla üretmelidir.

Örneğin hassas tarım konusunda kısa ve orta vadeli destek programları açıklanmalı, böylece arazi büyüklüğü hassas tarım yapmaya uygun çiftçiler ve bu konuda üretim yapmak isteyen sanayiciler planlama yapabilmelidir. Tabii sadece hassas tarım değil, mekanizasyonun diğer unsurları için de ivedilikle mevcut durumun analizi yapılmalı ve gelecek politikaları belirlenmelidir. Artan nüfusumuz ve azalan tarım arazileri için tek çıkar yolumuz verim artışı olacaktır. Bu durumda da son teknoloji tarım makinalarının kullanımı ve dolayısıyla üretimi büyük bir önem taşımaktadır. Bu tür makinaların üretilmesi için belirli bir ürün geliştirme, tasarım, saha denemeleri gibi zor ve meşakkatli süreçler söz konusudur. Dolayısıyla sanayicilerin Ar-Ge, nitelikli personel ve üretim araçları yatırımı yapabilmesi için bilgiye, zamana, sermayeye ihtiyaçları olduğu kadar bunları bir araya getirecek bir takvime ve uzun vadeli politikalara da ihtiyaçları vardır.

Bu kapsamda öncelikle devletten beklenen çalışmalar aşağıda belirtilmiştir.

- Mevcut durumda ve yakın geçmişte tarımsal işletmelere direkt veya dolaylı olarak (proje kapsamında) verilen tarımsal mekanizasyon desteklerinin (sübvansiyonlu krediler, hibeler vs) etki analizi yapılmalıdır.
- Tarım makinaları parkının mevcut durumu, sayım veya örnekleme yolu ile belirlenmelidir.
- Çin, Hindistan gibi ülkelerdeki tarımsal mekanizasyon destek sistemleri incelenmeli ve ülkemize yönelik destek sistemleri konusunda alternatif modeller için çalışma yapılmalıdır.
- Akıllı tarım konusunda kısa ve orta vadeli destek programları açıklanmalı, böylece arazi büyüklüğü veya işletme konusu akıllı tarım yapmaya uygun çiftçiler ve bu konuda üretim yapmak isteyen sanayiciler planlama yapabilmelidir. Çünkü bu tür makinaların üretilmesi için

belirli bir ürün geliştirme, tasarım, saha denemeleri gibi zor ve meşakkatli süreçler söz konusudur.

- Sadece akıllı tarım değil, klasik yöntemlerle tarım yapması gereken işletmelerin ihtiyaç duyacağı diğer mekanizasyon araçları için de gelecek politikaları (uygulama ve destekleme) belirlenmelidir. Politikalar, Bakan ve Bakanlık üst yönetimi değişikliklerinden bile etkilenmemelidir. Politikaların tarımın tüm paydaşlarınca, ortak bir akılla üretilmesi önemlidir. Oluşturulacak model ne olursa olsun desteklerin etki analizi yapılmalı ve verilen destekler kapsamında daha fazla katma değer yaratan işletmeler için verilen teşvikler arttırılmalıdır.

- Destekler, işletme ölçekleri/büyükliklerine göre belirlenmelidir. İşletme büyüklükleri değiştikçe, ihtiyaç duyulan tarım makineleri da hem ölçek hem nitelik olarak değişmektedir. Mevcut durumda, işlenen arazi büyüklüğü ve çiftlik ölçeğine bakılmadan homojen bir destek sistemi uygulanmaktadır. Bu durum her iki taraf için de verimsizliğe neden olmaktadır. Deyim yerindeyse “terzi işi destekleme politikaları” oluşturulmalıdır.

- Destekler, dışa bağımlılığımızı azaltacak şekilde, yerli üretimi teşvik eder nitelikte olmalıdır.

- Miras yoluyla arazilerin bölünmesini önleyecek tasarı kanunlaşmış, arazi toplulaştırma çalışmaları hız kazanmıştır. Bununla toplulaştırma yapılacak arazi büyüklüğü ve sosyal/teknik engeller nedeniyle sınırsız köy projeleri gibi farklı çalışmaların yapılması önemlidir. Halen ortalama arazi büyüklüğü artış trendi arzu edilen seviyelerde değildir. Özellikle akıllı tarımın birçok unsuru için daha büyük tarım arazilerine gereksinim vardır. AB’deki verim yüksekliğinin önemli bir nedeni arazi ölçekleridir.

- Ortak makine kullanımında şimdiye kadar uygulanan metodlar, tarımın kendine özel zaman kısıtları, ortalama arazi büyüklükleri ve özellikle çiftçilerimizin sosyal alışkanlıkları nedeniyle başarılı olamamıştır. Fransa ve Almanya’daki ortak makine kullanımı modelleri incelenip, ülkemize özgü bir “Ortak Makine Kullanım Modeli” oluşturulmalıdır.

- TZOB tarafından modern tarım teknolojilerine yönelik çiftçi eğitimlerine başlanmalıdır. Bu konuda Almanya’daki DEULA modeli örnek alınabilir.

- Akıllı tarım konusunda özellikle önder çiftçilerin eğitimi önemlidir.

- Mekanizasyon araçlarının en azından bir kısmının doğru kullanımı, kazaların önlenmesi, çevrenin ve kaynakların korunması hususunda kamu spotları hazırlanmalıdır.

- Halen Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde olan ve yılda bir toplanarak tavsiye kararları alan “Tarımsal Mekanizasyon Kurulu”, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren “Teknik Komiteler” model alınarak daha dinamik bir hale getirilmelidir.

TARMAKBİR

GÜNDEM 19

TARIMSAL MEKANİZASYON SEKTÖRÜNDE ÇALIŞAN OPERATÖRLER İÇİN ULUSAL MESLEK STANDARTLARININ GEREKLİLİĞİ KONUSUNDA DÜZENLENEN TOPLANTI SONUÇ RAPORUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tarımsal mekanizasyon Kurulu'nun 2017 yılı toplantısında alınan karar gereğince, tarımsal mekanizasyon sektöründe çalışan operatörler için ulusal meslek standartlarının gerekliliği konusunda ilgili paydaşların katılımıyla 18 Eylül 2018 tarihinde TARMAKBİR'de düzenlenen toplantı sonuç raporu aşağıdadır.

1. TARMAKBİR temsilcisi tarafından MAKFED (Makina İmalat Sanayii Dernekleri Federasyonu) bünyesinde oluşturulan MEYEM'in (Mesleki Yeterlilik Merkezi), Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) ve TÜRKAK kapsamındaki belgelendirme ve akreditasyon sürecindeki tecrübelerine dair katılımcılar bilgilendirilmiştir.
2. MYK temsilcisi tarafından ulusal meslek standartları (UMS) ve ulusal yeterlilikler (UY) konusunda genel bir bilgilendirme (sistemin işleyişi, aşamaları, süreç vs.) yapılmıştır. Tarımın tehlikeli veya çok tehlikeli işler sınıfında yer almayışı, bu nedenle zorunlu belgelendirme için Çalışma Bakanlığının veya Tarım ve Orman Bakanlığının bir çalışma yürütmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır.
3. TZOB tarafından UMS kapsamında yapılan çalışmalara henüz tarım makinası konusunun dahil edilemediği hususunda katılımcılar bilgilendirilmiştir.
4. Tarımsal mekanizasyon araçlarının kullanımı konusunda hazırlanacak UMS'ler hem olası UY'ler için hem de ders müfredatları, kurslar (hayat boyu öğrenme programları) için temel teşkil edeceği konusunda UTEM temsilcisi bilgi vermiştir.
5. Bitkisel üretim ve hayvancılıkta kullanılan birçok makinanın, yapılan birçok işin hem insan hayatı hem de çevre güvenliği açısından kritik bir öneme haiz olduğu açıktır. Bununla birlikte oluşturulacak sistemin sağlıklı çalışması, sağlıklı bir denetim mekanizmasının oluşturulması açısından öncelikle bazı kendi yürür tarım makinalarından başlamak üzere bitki koruma makinaları gibi insan ve çevre güvenliği açısından kritik öneme haiz makinalar özelinde UMS ve UY'lerin hazırlanması gerektiği konusunda katılımcılar büyük ölçüde hem fikir olmuşlardır. Burada kritik konu UMS'leri kapsamının belirlenmesi, ne ölçüde geneli veya özeli kapsayacağı noktasında kararların alınabilmesi için UMS'ler ve UY ile ilgili daha detaylı bilgilendirmelere ihtiyaç olduğu ve konunun ilgililerce tartışılması gerektiği anlaşılmıştır. Diğer yandan MYK tarafından 2019'da yapılması planlanan çalıştay (Meslek Haritalandırma Çalıştayı), meslek listesinin tespitinde önemli bir kilometre taşı olacaktır.
6. Bu çalıştay yapılincaya kadar Tarımsal Mekanizasyon Kurulu (TMK) 2018 yılı toplantısından bir gün önce katılımcıların bir kez daha toplanıp, UMS ve UY'lerin kapsamı konusunda sektör görüşü hazırlamaları ve bu kapsamda çalıştaya hazırlıklı gelmesi faydalı olacaktır. Bu toplantıya Çalışma Bakanlığından bir temsilcinin de davet edilmesi kararlaştırılmıştır.
7. Katılımcıların NPTC (UK), DEULA (DE) gibi bu konuda belirli bir mesafe kat etmiş ve sistem oluşturmuş kurumların çalışmalarını incelemeleri tavsiye olunmaktadır.
8. UMS, UY, Sınav ve Belgelendirme Merkezi kurulması konusunun tamamını kapsayacak AB hibe fonları programı 2019 yılı itibariyle gündeme gelecektir.

GÜNDEM 20

MEYVE YETİŞTİRİCİLİĞİNDE MEKANİZASYON VE UYGULAMALARI KONULU ÇALIŞTAY DÜZENLENMESİ ÖNERİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Tarımsal üretim; tarla bitkileri, meyve yetiştiriciliği ve örtü altı yetiştiriciliği başta olmak üzere farklı üretim kollarında ve farklı şekillerde gerçekleştirilmektedir. Tarımsal alanların büyüklüğü, işletme ölçekleri, arazi ve iklim özellikleri, işletmenin finansal yapısı, pazar durumları vb. özelliklere bağlı olarak işletmeler üretim şekillerine karar vermektedirler. Her bir üretim kolunun kendine özgü özellikleri bulunmaktadır. Çok yıllık yetişen ağaçlar ile üretimin gerçekleştirilmesi meyve yetiştiriciliğini diğer üretim kollarından ayıran başlıca özelliklerdendir. Bu nedenle meyve yetiştiriciliğine yönelik alınan kararların uzun vadeli olması nedeniyle bahçe tesis edilmesinde birçok etken dikkate alınarak karar verilmelidir. Ülkemiz meyve yetiştiriciliği dikkate alındığında, son yıllarda niteliksel ve niceliksel anlamda gelişmelerin yaşandığı gözlenmektedir. 2001 yılında 2.61 milyon ha olan meyvecilik yapılan alanların toplamı, 2017 yılında 3.43 milyon ha'ya yükselmiştir. Bu değerler ile 2011 yılında % 9.1 olan meyvecilik alanlarının tarım alanları içerisindeki payı, 2017 yılında % 14.3 düzeyine çıkmıştır. Ülkemizin genel yapısını yansıtan küçük-orta büyüklükteki işletmelerin yanında, büyük ya da makro olarak nitelendirilebileceğimiz ölçekteki işletmeler de birçok bölgede görünür olmaya başlamıştır. Gelişen süreçte modern bahçeler tesis edilmekte, işletmelerde teknoloji kullanımında artışlar gözlenmekte ve sürdürülebilir tarım tekniklerinin uygulanması ile çevre duyarlılığı gibi konular geçmiş yıllara göre daha fazla gündeme gelmektedir.

Çeşit seçimi, bahçe tesis yöntemleri (dikim aralıkları, örtü kullanımı vb.), kültürel işlemler için uygulanan yöntemler, mekanizasyon düzeyleri, personel yönetimi, hasat sonrası işlemler gibi birçok konuda geleneksel uygulamalar yerine alternatif yöntemler gündeme gelmekte ve uygulanmaktadır. Bu farklı uygulamalar ile pazar istekleri, işgücü teminindeki zorluklar ve maliyetleri yükselmelere bağlı olarak girdilerin azaltılması ve nitelikli ürünün en uygun zaman pazara çıkarılarak daha fazla gelir elde edilmesi amaçlanmaktadır.

Gelişmeler dikkate alındığında iddialı bir cümle olmakla birlikte ülkemiz meyveciliğinin kabuk değiştirmekte olduğu söylenebilir. Bu kapsamda birçok teknoloji olarak bilinen, ancak ülkemizde ancak son yıllarda daha çok uygulama alanı bulabilen farklılıklar ve yenilikler görülmektedir. Bu değişimler; bahçe traktörleri, basınçlı sulama sistemleri, hasat, budama, budama artıklarının parçalanması, toprak işleme, bahçe pülverizatörleri, erken uyarı sistemleri, hasat sonrası ürün işleme, tül örtü uygulamaları, değişken düzeyli uygulamalar gibi birçok konuda görülmektedir. Bu gelişmeler makine imalat sanayine ve bilimsel araştırmalara da yansımaktadır.

Ülkemizde farklı Koruyucu Toprak İşleme ve Doğrudan Ekim, Hassas Tarım, Tarımsal Ürünlerin Kurutulması gibi farklı konularda çalıştaylar organize edilmektedir. Yukarıda bahsedilen gelişmelere bağlı olarak günümüzde meyve yetiştiriciliğinde önemi daha da artmış olan mekanizasyon uygulamaları konusunda üniversiteler, araştırma enstitüleri, makine imalatçıları başta olmak üzere ilgili resmi, sivil toplum ve özel kuruluşların katılabileceği bir çalıştay organize edilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir. İlk kez yapılması önerilen

çalıştayın; mevcut durum, sorunlar, çözüm önerileri, gelecekte yapılması öngörölen çalışmalar vb. konuların tartışıldığı ve tecrübelerin paylaşıldığı bir platform olması ve ölkemiz meyve yetiştiriciliğine katkı sağlaması beklenmektedir.

Mekanizasyon Kurulunun uygun görmesi halinde yapılması planlanan çalıştay için başlık önerileri aşağıda belirtilmiştir.

- Meyve Yetiştiriciliğinde Mekanizasyon ve Uygulamaları
- Meyve Yetiştiriciliğinde Teknolojik Uygulamalar

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT FAKÜLTESİ
TARIM MAKİNALARI VE TEKNOLOJİLERİ MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

GÜNDEM 21

TARIMSAL MEKANİZASYON ARAÇLARININ KREDİLİ SATIŞINA ESAS DENEY VE DENETİMLERLE İLGİLİ TEBLİĞ UYGULAMALARI HAKKINDAKİ ÖNERİLERİN, DENEY İLKELERİ ÇALIŞMALARININ VE 2019 YILI İÇİN ÖNGÖRÜLEN DENEY ÜCRET TARİFESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

TARIMSAL MEKANİZASYON ARAÇLARI 2018 YILI DÖNER SERMAYE İŞLETMELERİ DENEY ÜCRET TARİFESİ

SIRA NO	ARACIN CİNSİ	2018 YILI KDV'siz DENEY ÜCRETİ (TL)
	ENERJİ ve GÜÇ ÜNİTELERİ	
1	Traktörler (OECD Kod 2'ye göre)	
	a) 0-20 kW arası	7.195,00
	b) 20 kW üzeri-40 kW arası	9.420,00
	c) 40 kW üzeri-60 kW arası	11.890,00
	d) 60 kW üzeri-80 kW arası	14.360,00
	e) 80 kW üzeri-110 kW arası	15.655,00
	f) 110 kW üzeri-140 kW arası	16.585,00
	g) 140 kW üzeri-180 kW arası	23.355,00
	h) 180 kW üzeri-230 kW arası	30.030,00
	i) 230 kW üzeri-300 kW arası	36.700,00
	j) 300 kW üzeri	60.725,00
2	Jeneratörler	
	a) 0-10 kVA arası	1.470,00
	b) 10 kVA üzeri-30 kVA arası	2.000,00
	c) 30 kVA üzeri-100 kVA arası	2.320,00
	d) 100 kVA üzeri	2.965,00
3	Rüzgâr Türbinleri	1.835,00
4	Güneş Kolektörleri	1.835,00
5	Güneş Panelleri	1.470,00
6	Seyyar Güneş Enerji Sistemleri	1.835,00
7	Sabit Güneş Enerji Sistemleri 0-10 kW arası	2.420,00
8	Sabit Güneş Enerji Sistemleri 10 kW üzeri	2.935,00
	ARAZİ ISLAH EKİPMANLARI	
1	Tesviye Kürekleri	1.470,00
2	Lazerli Tesviye Makinaları	2.495,00
3	Taş Toplama ve Kırma Makinaları	2.495,00
4	Çekilir Skrayperler	1.470,00
5	Kendiyürür Ekskavatörler	5.725,00

6	Kendiyürür Ters Kepçe Kazıcı, Yükleyiciler	5.725,00
TOPRAK İŞLEME EKİPMANLARI		
1	Kulaklı Pulluklar	1.470,00
2	Diskli Pulluklar	1.470,00
3	Çizel ve Kültivatörler	1.470,00
4	Diskli Tırmıklar	1.470,00
5	Dişli ve Yaylı Tırmıklar	1.470,00
6	Rototiller ve Toprak Frezeleri	1.735,00
7	Motorlu Çapalar	1.470,00
8	Dipkazanlar	1.470,00
9	Sürgü ve Toprak Merdaneleri	1.470,00
10	Set, Karık Yapıcı ve Örtücü Makinalar	1.535,00
11	Toprak Burguları	1.470,00
EKİM, DİKİM ve GÜBRELEME EKİPMANLARI		
1	Hassas Ekim Makinaları	1.835,00
2	Pamuk Ekim Makinaları	1.835,00
3	Kombine Ekim Makinaları	1.835,00
4	Ekim Makinaları (Gübre Atma Düzeni Olmayan)	1.470,00
5	Fide Dikim Makinaları	1.470,00
6	Otomatik Fide Dikim Makinaları	4.000,00
7	Patates Dikim Makinaları	1.470,00
8	Otomatik Patates Dikim Makinaları	2.665,00
9	Anıza Ekim Makinaları (Doğrudan veya ön işlemeli)	2.325,00
10	Mineral Gübre Dağıtma Makinaları	1.835,00
11	Organik Gübre Dağıtma Römorkları	5.265,00
12	Sıvı Gübre Dağıtma Römorkları	4.900,00
SULAMA EKİPMANLARI		
1	Sulama Pompaları	1.470,00
2	Sulama Boruları	1.470,00
3	Sulama Sistemi Ekleme Parçaları	1.470,00
4	Damla Sulama Boruları	1.470,00
5	Su filtreleri	1.470,00
6	Dairesel ve Doğrusal Hareketli Sulama Sistemleri	4.400,00
7	Yağmurlama Sulama Başlıkları	1.665,00
8	Sulama Ünitesi Hortumla Çekilir Sulama Sistemleri	2.645,00
ÜRÜN KORUMA ve BAKIM EKİPMANLARI		
1	Sıra Arası Çapa Makinaları (Gübre düzeneği olmayan)	1.470,00
2	Sıra Arası Çapa Makinaları (Gübre düzeneği olan)	1.765,00
3	Motorlu Testereler, Tırpanlar, Çit Kesim Makinaları, Budama Makasları, Dal Bağlayıcılar	1.470,00
4	Erken Uyarı Sistemleri	1.765,00
HASAT, HARMAN EKİPMANLARI		
1	Harman Makinaları	1.615,00
2	Çayır Bıçme Makinaları	1.470,00
3	Ot Tırmıkları	1.470,00

4	Fındık Harman Makinaları	1.470,00
5	Balya Makinaları	2.985,00
6	Streçlemeli Balya Makinaları	4.000,00
7	Sap Toplamalı Saman Yapma Makinaları	1.470,00
8	Silaj Makinaları (Traktörle Çekilen)	1.470,00
9	Silaj Makinaları (Kendiyürür)	13.215,00
10	Bıçerbağlar ve Orak Makinaları	1.470,00
11	Sap Parçalama Makinaları	1.470,00
12	Dal Parçalama Makinaları	1.470,00
13	Kök ve Yumrulu Ürün Söküm Makinaları	1.470,00
14	Kombine Kök ve Yumrulu Ürün Hasat Makinaları	2.090,00
15	Kendiyürür Kök ve Yumrulu Ürün Hasat Makinaları	18.690,00
16	Bıçerdöverler	18.690,00
17	Bıçerdöver Hasat Tablaları	3.365,00
18	Pamuk Hasat Makinaları	2.935,00
19	Pamuk Hasat Makinaları (Kendiyürür)	18.690,00
20	Dal Silkeleyiciler	1.470,00
21	Gövde Silkeleyiciler	2.935,00
22	Gövde Silkeleyiciler (Kendiyürür)	18.690,00
23	Vakumlu veya Mekanik Ürün Toplayıcılar	1.470,00
24	Sebze Hasat Makinaları	1.470,00
25	Kendiyürür Kombine Sebze Hasat Makinaları (Domates vs.)	18.690,00
26	Balya Streçleme Makinaları	1.470,00
27	Silaj Paketleme Makinaları (Mobil)	4.000,00
28	Silaj Balyalama ve Paketleme Tesisleri	14.680,00
29	Yer Fıstığı Söküm ve Harmanlama Makinaları	1.835,00
ÜRÜN İŞLEME EKİPMANLARI		
1	Tarım Ürünleri Ayıklama ve Sınıflandırma Makinaları, Selektörler	2.970,00
2	Kabak Çekirdeği Ayırma Makinaları	1.675,00
3	Sınıflandırma, Paketleme Makina ve Tesisleri	3.140,00
4	Ürün Kurutucu Makina ve Tesisler	3.140,00
5	Çiftlik Tipi Yağ Çıkarma Makinaları	1.470,00
6	Krema ve Yayık Makinaları	1.470,00
7	Hamur Yoğurma Makinaları	1.535,00
8	Üzüm Yıkama ve Serme Makinaları	3.460,00
9	Kuru Üzüm Toplama Makinaları	1.700,00
10	Kuru Üzüm Toplama ve Eleme Makinaları	4.440,00
11	Ürün Fırçalama ve Parlatma Makinaları	1.470,00
HAYVANCILIK İŞL. KULLANILAN EKİPMANLAR		
1	Yem Kırma Makinaları	1.470,00
2	Yem Ezme Makinaları	1.470,00
3	Yem Hazırlama Makinaları	1.535,00
4	Yem Karıştırma ve Dağıtma Römorkları (Traktörle Çekilen)	1.835,00
5	Yem Karıştırma ve Dağıtma Römorkları (Kendiyürür)	14.680,00
6	Seyyar ve Yarı Sabit Süt Sağım Makinaları, Vakum Pompaları	1.470,00

7	Süt Sağım Makina ve Tesisleri	2.090,00
8	Tam Otomatik Süt Sağım Makinaları (Sağım Robotları)	3.335,00
9	Süt Soğutma Tankları (<1.000 Litre)	2.415,00
10	Süt Soğutma Tankları (1.000-10.000 Litre)	3.335,00
11	Süt Soğutma Tankları (>10.000 Litre)	4.000,00
12	Kuluğka Makinaları	1.600,00
13	Hayvan Barınakları İçin Gübre Sıyırıcılar	1.470,00
14	Hayvan Kaşıyıcılar, Suluklar	1.470,00
15	Doğum Krikoları	1.825,00
16	Hayvan Bakım niteleri (Travay)	2.265,00
17	Hayvan Gübresi İşleme Makina ve Ekipmanları	1.470,00
18	Otomatik Yemleme ve Sulama Sistemleri	1.825,00
19	Mama Hazırlama ve Besleme niteleri	1.825,00
20	Yeşil Yem Yetiştirme Makinaları (Seyyar)	1.600,00
21	Yeşil Yem Yetiştirme Makinaları (Sabit)	6.675,00
22	Elektrikli it Makinaları (Elektrofens)	1.470,00
TAŞIMA, İLETİM EKİPMANLARI		
1	Tarım Römorkları ve Su Tankerleri (< 6 Ton)	2.665,00
2	Tarım Römorkları ve Su Tankerleri (6-15 Ton)	3.335,00
3	Tarım Römorkları ve Su Tankerleri (> 15 Ton)	4.000,00
4	Teleskopik Forklift ve Mini Yükleyiciler (Telehandler)	5.725,00
5	Banlı Gtrcler	1.470,00
6	Helezon Gtrcler	1.470,00
7	Kovalı Gtrcler	1.470,00
8	Pnömatik Gtrcler	1.470,00
HASSAS TARIM TEKNOLOJİSİ EKİPMANLARI		
1	GPS niteli Dane Kayıp lęm Sistemleri	2.205,00
2	Işıklı Kılavuz Sistemleri	2.205,00
3	Otomatik Dümenleme Sistemleri	5.290,00
DİĞER MAKİNA ve EKİPMANLAR		
1	Traktör Koruyucu Yapıları	10.635,00
2	Traktör n ve Arka Ykleyicileri	1.470,00
3	Basınęlı Yıkama Makinaları	1.470,00
4	Pnömatik Toplayıcı ve fleyiciler	1.470,00
5	Tarımsal Amaçlı İklimlerendirme niteleri	1.835,00
6	Tarımsal Amaçlı Isıtıcılar	
	a) Kazan Nominal ıkışı ≤ 500.000 kcal/h	3.525,00
	b) Kazan Nominal ıkışı 500.001-3.000.000 kcal/h	7.050,00
	c) Kazan Nominal ıkışı $> 3.000.000$ kcal/h	10.645,00
7	Soğuk Hava Depoları	1.670,00
8	iftlik Tipi Biyogaz Tesisleri	1.835,00
9	iftlik Tipi Kompostlaştırma Sistemleri	1.535,00
10	Kğk lęekli Biyodizel Tesisleri	2.325,00
11	Don nleyici Rzđar Pervaneleri	1.835,00

ACIKLAMALAR

A) 2018 yılı minimum deney ücreti KDV hariç 1.470,00 TL'dir.

B) Yukarıda belirtilmeyen araçlar ile prototip ve geliştirme amaçlı araçların taslak deney ilkeleri ve ücretlendirilmesi deney kurumu tarafından belirlenerek diğer deney kurumları ile paylaşılmak üzere Bakanlığa bildirilir.

C) Ek deney raporu deney ücreti; deney ücretinin %50'si olarak alınır. Ek deney raporu deney ücreti, minimum deney ücretinden az olamaz.

D) Olumsuz deney raporu düzenlenmiş olan araçların, ikinci ve daha fazla deneylerinin yapılması durumunda; aynı araç için listede belirtilen deney ücretinin %50'si alınır. Bu durumda alınan deney ücreti, minimum deney ücretinden az olamaz.

E) Aynı deney başvurusunda beraber getirilmesi koşulu ile;

1- Su iletim boruları ve/veya ekleme parçaları: Hammaddesi aynı olup basıncı, çapları, bağlantı şekli, uzunlukları ve diğer özellikleri değişen su iletim boruları ve/veya ekleme parçaları için tek rapor düzenlenmek şartıyla; su iletim boruları, düz damla sulama boruları, yağmurlama sulama boruları veya ekleme parçaları için basınç dikkate alınarak, derin kuyu boruları için ise kullanıldığı derinlik dikkate alınarak,

2- Damla sulama boruları: Anma debisi ve anma çapı aynı olup damlatıcı aralıkları ve et kalınlıkları değişen damla sulama boruları için tek rapor düzenlenmek şartıyla; et kalınlığı dikkate alınarak,

3- Hareketli sulama makinaları (sistemleri): Çalışma prensibi (dairese, doğrusal, sulama ünitesi hortumla çekilir gibi) aynı olmak şartıyla; anma basıncı, kule sayısı, kule aralığı, başlık tipi vb. özellikleri değişen hareketli sulama sistemlerinin model ismi bazında her biri için ayrı rapor düzenlenmek şartıyla,

4- Tam otomatik süt sağım makinaları (Sağım robotları): Aynı işletmeye kurulan aynı özellikteki sağım robotlarının sayısı raporda belirtilmek koşuluyla birincisi için tam ücret, ikincisi için %50, diğerlerinin her biri için deney ücretinin %25'i uygulanır.

Ayrıca;

5- Pompalar: Aynı anma çapı ve debi grubu serisinden olup, kademe sayısı değişen santrifüj, dalgıç ve derin kuyu pompaları için, seriyi temsil etmek üzere seçilecek farklı kademedeki üç model pompanın, deneme sonuçları tek bir raporda yer almak şartıyla;

6- Filtreler: Giriş-çıkış çapları değişen aynı tip filtrelerde (hidrosiklon, kum-çakıl, disk, elek, seperatör vs) tek rapor düzenlenmek şartıyla, aynı tip filtrelerde giriş-çıkış çapları dikkate alınarak,

7- Gübre tankları: Aynı tip gübre tanklarında tek rapor düzenlenmek şartıyla, tank anma hacmi dikkate alınarak,

8- Yağmurlama başlıkları: Meme çapı (başlık debisi) veya meme kombinasyonları değişen aynı tip yağmurlama başlıkları için tek rapor düzenlenmek şartıyla, meme çapı veya meme kombinasyonları dikkate alınarak, birincisi için tam ücret, ikincisi için %50, diğerlerinin tümü için deney ücretinin %25'i uygulanır.

F) Aynı deney başvurusunda beraber getirilmesi koşulu ile; faydalı yük, şasi boyut, biçim ve diğer özellikleri aynı olup lastik ebatları değişen tarım arabalarına tek rapor düzenlenmek şartıyla, birincisi için tam ücret, diğerlerinin her biri için deney ücretinin %10'u uygulanır.

G) Güç ünitesi aynı olmak koşuluyla, birden fazla ataşman kullanabilen araçlar için deney yapan kurum tarafından, yapılan gruplandırma sonucu tek rapor düzenlenebilir. Ancak, deney raporunun adı ve içeriğinde bu farklı ataşmanların özellikleri açıkça belirtilir ve her bir ilave ataşman için deney ücretinin %25'i ilave edilir.

H) Aynı deney başvurusunda beraber getirilmesi koşulu ile sadece ticari isimleri farklı, diğer tüm teknik özellikleri aynı olan traktörler aynı kapsamda değerlendirilerek aynı rapor içerisinde yer alabilir. Bu durumunda traktörlerden birisi için tam, diğerlerinin her biri için deney ücretinin % 25'i uygulanır. Sonradan yapılan kapsam genişletme talepleri değerlendirmeye alınmaz.

I) Teknik özellikleri aynı olsa da, sabit süt sağım tesisleri, tam otomatik süt sağım makinaları (sağım robotları) ve sabit güneş enerji sistemlerinin deneyleri, kuruldukları işletme bazında ayrı ayrı yapılır ve işletmenin adı ile adresi, deney raporunda belirtilir.

J) Aynı zamanda römork işlevi de gören organik (katı, sıvı) gübre dağıtıcılar için işlevsel testlerin yanı sıra römork testleri de uygulanır.

K) (I) bendinde belirtilen hususlar hariç olmak üzere; deneylerin, Kurumun kendi tesislerinde yapılması esastır. Ancak, gerekçesi deney raporunda gösterilmek kaydıyla, diğer zorunlu hallerde deney işlemleri Deney Komisyonunun uygun göreceği yerlerde de yapılabilir.

L) Deneylerin yürütülmesinde gerekli olan sarf malzemeleri ve zorunlu hallerde Kurum dışında yapılan deneyler için Deney Komisyonunun ulaşım, konaklama giderleri deney yaptıran firma tarafından karşılanır.

M) Firmanın, deneye başlanmadan iptal isteminde bulunması durumunda; yatırılan deney ücretinin,

a) Aracın seçimi yapılmışsa %50'si,

b) Aracın seçimi yapılmamışsa yasal kesintiler düşülerek, kalan miktar firmaya ödenir.

TARMAKBİR

Türk Tarım Alet ve Makineleri
İmalatçıları Birliği